

**Oświadczenie złożone przez senatorów
Grzegorza Wojciechowskiego, Macieja Klimę
oraz Wojciecha Skurkiewicza
na 82. posiedzeniu Senatu
w dniu 5 sierpnia 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Ewy Kopacz

Szanowna Pani Minister!

Pragnę podziękować Pani Minister za szybką i rzeczową odpowiedź z dnia 21 czerwca br. (znak MZ-PLO-460-9945-259/KB/11), jaką otrzymałem w odpowiedzi na moje i pana senatora Macieja Klimy oświadczenie, złożone na siedemdziesiątym siódmym posiedzeniu Senatu w dniu 26 maja bieżącego roku, dotyczące trudnej sytuacji właścicieli aptek prowadzonych przez magistrów farmacji. Treść odpowiedzi wskazuje jednoznacznie, iż Pani Minister zna sprawę, jednakże aptekarzy województwa łódzkiego – i nie tylko ich – reprezentujących niewielkie apteki prowadzone przez samych farmaceutów, nurtuje jeszcze kilka kwestii, które prezentujemy poniżej i co do których prosimy Panią Minister o zajęcie stanowiska.

Środowisko aptekarzy wskazuje na ogromne zagrożenie ze strony wielkich sieci farmaceutycznych dla istnienia w Polsce małych aptek. Działania wielkich koncernów farmaceutycznych i dystrybutorów leków oraz niektórych polityków, torpedujące aptekarzy, są niezwykle intensywne i zapewne znane Pani Minister. Jak informuje mnie środowisko aptekarzy, po podpisaniu przez pana prezydenta Komorowskiego w dniu 25 maja 2011 r. nowej ustawy refundacyjnej, hurtownie farmaceutyczne wystąpiły z działaniami w stosunku do aptek niezależnych, polegającymi na zmianie, na niekorzyść, dotychczasowych warunków współpracy, co tłumaczą tak: „bo taka jest polityka hurtowni”. Do czasu, gdy hurtownie zajmowały się hurtową sprzedażą leków, apteki były wręcz hołubione przez te firmy (hurtownie). Odkąd hurtownie złamały ustawę – Prawo farmaceutyczne i weszły w posiadanie aptek (chodzi o otwieranie nowych oraz przejmowanie udziałów, „zadłużanie aptek”) traktują apteki niezależne jako konkurencję dla własnych aptek. Najpierw pojawiły się terminy zapłaty, limity dostaw, blokady, sprzedaż wyłącznie za gotówkę, a następnie odmowa sprzedaży za gotówkę. Chodzi o celowe zadłużenie aptek. Starsze faktury doprowadzane są do przeterminowania, następnie apteka otrzymuje wezwanie do zapłaty gotówką za te przeterminowane faktury, po czym hurtownie podają aptekę do sądu i do komornika. Koszty egzekucji komorniczej sięgają 50%, są długi i odsetki za zwłokę, do tego dochodzą koszty sądowe i koszty zastępstwa procesowego. Na tego typu działania jak opisane wyżej są dowody w postaci posiadanej przez aptekarzy dokumentacji.

Ponadto chcielibyśmy zwrócić uwagę Pani Minister na inne zjawisko stwarzające zagrożenie dla normalnego funkcjonowania placówek służby zdrowia i budżetu państwa, refundującego częściowo koszty leczenia, które to zjawisko, w naszej ocenie, narusza przy tym obowiązujące prawo i sprzyja działaniom korupcyjnym. Zgodnie z treścią art. 99 ust. 1 ustawy – Prawo farmaceutyczne apteka ogólnodostępna może być prowadzona tylko na podstawie uzyskanego zezwolenia na prowadzenie apteki, zaś w ust. 4b tego przepisu jest mowa o tym, że w przypadku, gdy występującym o zezwolenie na prowadzenie apteki jest lekarz lub lekarz stomatolog, zezwolenie wydaje się, jeżeli występujący przedstawi oświadczenie o niewykonywaniu zawodu lekarza. Otóż na przykład w miejscowości Stalowa Wola istnieje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk” Spółka z o.o., którego udziałowcami są sami lekarze, posiadający na terenie miasta kilka przychodni. I ta właśnie spółka z o.o. wystąpiła o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej w jednej ze swoich przychodni, bez rezygnacji z prawa wykonywania zawodu lekarza przez jej udziałowców.

Czy nie jest to naruszenie powołanego przepisu art. 99 ust. 4b? Co prawda ust. 4 tego przepisu mówi, że prawo do uzyskania zezwolenia na prowadzenie apteki posiada osoba fizyczna, osoba prawna oraz niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego, ale nawet umieszczenie po tym ust. 4 kolejnych ustępów, ust. 4a i 4b, nakazuje traktować je jako *lex specialis* w stosunku do ust. 4 przepisu art. 99 prawa farmaceutycznego. Jakiż byłby sens wprowadzania ust. 4b, mającego ograniczyć możliwość prowadzenia apteki przez lekarza w kontekście treści art. 99 ust. 4, skoro każdy lekarz, powołując się na ten przepis (art. 99 ust. 4), zakładając spółkę prawa handlowego mógłby ubiegać się o zezwolenie na prowadzenie apteki ogólnodostępnej bez rezygnacji z prawa wykonywania zawodu lekarza.

Ponadto w oświadczeniu złożonym na siedemdziesiątym siódmym posiedzeniu Senatu zwracaliśmy się do Pani Minister z prośbą o odniesienie się do przedstawionych postulatów środowiska aptekarzy, którzy w trosce o istnienie małych aptek postulują wprowadzenie następujących zasad.

1. Apteka dla aptekarza – zawodowo przygotowanego farmaceuty.
2. Wprowadzenie uregulowań prawnych umożliwiających kontrolę sprzedaży internetowej.
3. Przesunięcie apteki ze sfery handlu do sfery służby zdrowia.
4. Ujednolicenie cen i marż.
5. Wstrzymanie wydawania zezwoleń na prowadzenie apteki przez niefarmaceutów.
6. Zlikwidowanie dyskryminacyjnej formy sprzedaży na drodze producent – apteka.
7. Wprowadzenie farmakoekonomiki przy ustalaniu cen leków i ograniczenie liczby generyków, to jest promocja leków tańszych równoznacznych.
8. Usunięcie z placówek strictly handlowych leków i suplementów, których sprzedaż odbywa się bez nadzoru farmaceuty (stacje benzynowe, sklepy, markety, sklepy zielarskie) – za brak możliwości powiadomienia o wstrzymaniu, wycofaniu leków, za brak możliwości sprawdzenia temperatury i wilgotności powietrza oraz daty ważności.
9. Wprowadzenie zakazu łączenia produkcji leków z ich sprzedażą detaliczną (dotyczy wykupu producentów leków przez sieci hurtowe posiadające apteki – detal).
10. Zakaz łączenia w ramach wszelkiego rodzaju spółek działalności hurtowej i detalicznej (chodzi o wyartykułowanie dotychczas obowiązującego przepisu prawa farmaceutycznego, niedostatecznie regulującego powyższy problem).

Uprzejmie prosimy Panią Minister o przedstawienie swojego stanowiska w zakresie postulatów środowiska aptekarzy oraz o rozważenie podjęcia interwencji w powyższej sprawie.

Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Maciej Klima
Wojciech Skurkiewicz